

ปัญหาพิเศษ  
เรื่อง

สไลด์ประกอบคำบรรยายเรื่อง กรรมวิธีการผลิตลูกชิ้น  
SOUND SLIDE ON "MEAT BALLS PROCESSING"



นางสาวนภาพรณ จักรยาโน

ห้องสมุด  
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล.

ห้องสมุด คณะครุศาสตร์ฯ สจล.  
A027774

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม

เลขหมู่.....  
เลขทะเบียน... 0027774  
วัน เดือน ปี... 13 มี.ค. 33

สาขาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์  
ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม  
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพฯ

ปีการศึกษา 2532

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

## สารบัญ

	หน้า
เนื้อความย่อปัญหาพิเศษ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
บทที่	
1. บทนำ	
1.1 ความเป็นมาของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์	1
1.3 ขอบเขตของปัญหา	2
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
2. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง	
2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสไลด์	4
2.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องทางด้านกรรมวิธีการผลิตลูกชิ้น	6
3. วิธีการสร้างอุปกรณ์	
3.1 วิเคราะห์เนื้อหา	10
3.2 คำบรรยายภาพ	12
3.3 กำหนดภาพที่จะถ่าย	20
3.4 การดำเนินการผลิตอุปกรณ์	
3.4.1 อุปกรณ์ที่ใช้สร้างสไลด์	21
3.4.2 อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำลูกชิ้น	21
3.5 วิธีการดำเนินงาน	21
4. สรุปผลและขอเสนอแนะ	
4.1 สรุปผล	23
4.2 ปัญหาและขอเสนอแนะ	23

## บรรณานุกรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

## เนื้อความย่อปัญหาพิเศษ

นางสาวนภาพรรณ จักรยาน

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต

สาขาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์

ชื่อเรื่อง สไลด์ประกอบคำบรรยายเรื่อง กรรมวิธีการผลิตลูกชิ้น  
SOUND SLIDE ON "MEAT BALLS PROCESSING"

การศึกษาทางด้านเกษตรกรรมเป็นการศึกษาวิชาชีพอีกแขนงหนึ่งซึ่งเป็นการฝึกทักษะด้วยการปฏิบัติจริงและสามารถนำความรู้ ทักษะและประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ไปปฏิบัติได้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาอาชีพการเกษตรต่อไป ดังนั้นในการเรียนการสอนจะต้องมีการนำสื่อต่าง ๆ เข้ามาร่วม เพื่อทำให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ใกล้เคียงกับการปฏิบัติจริง จึงเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาและครูผู้สอนที่จะต้องจัดหาอุปกรณ์มาช่วยในการสอนนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ สำหรับสไลด์ประกอบคำบรรยายเรื่อง-กรรมวิธีการผลิตลูกชิ้น ผลิตขึ้นเพื่อใช้เป็นชุดอุปกรณ์ประกอบการสอน ในวิชาผลิตภัณฑ์สัตว์เล็ก (ทกล. 208) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) และใช้ประกอบการสอนในการฝึกอบรมอาชีพ นอกจากนี้ยังใช้เพื่อศึกษาวิธีการผลิตอุปกรณ์ประกอบการสอนในรูปของสไลด์ประกอบคำบรรยาย ซึ่งใช้เป็นแนวทางในการผลิตสไลด์ในวิชาอื่นต่อไป

วิธีการดำเนินการสร้างสไลด์ประกอบคำบรรยายชุดนี้ให้ทำการศึกษาหลักสูตรของวิชา ผลิตภัณฑ์สัตว์เล็ก เรื่อง การทำลูกชิ้นหมูและศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องทางด้านการทำลูกชิ้นและเอกสารที่เกี่ยวข้องในการผลิตสื่อ กำหนดภาพที่จะถ่าย เขียนคำบรรยาย กำหนดการถ่ายภาพด้วยฟิล์มสีธรรมดาและลอกอักษรลงบนรูปถ่าย นำภาพถ่ายลงบนสไลด์ อัดคำบรรยายและทำซินโครไนซ์ ทดสอบคุณภาพและปรับปรุงแก้ไข ทำให้ได้สไลด์ประกอบคำบรรยายเกี่ยวกับการทำลูกชิ้น 1 ชุด ( 38 ภาพ ) เทปบันทึกเสียงแบบซินโครไนซ์ 1 ม้วน ใช้เวลา 23 นาที สคริปต์ 1 เล่ม เอกสารปัญหาพิเศษ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3 เล่ม จากการทำสไลด์ประกอบคำบรรยายเรื่อง กรรมวิธีการผลิตลูกชิ้น ผู้จัดทำ  
ได้ประสบปัญหาต่าง ๆ คือ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการทำลูกชิ้นมีน้อย ผู้จัดทำไม่มีอุปกรณ์  
ในการถ่ายภาพเป็นของตัวเอง ทำให้ไม่สะดวกในการถ่ายภาพ นอกจากนี้ยังมีปัญหา  
เกี่ยวกับขั้นตอนการทำลูกชิ้นเช่น ขาดความชำนาญในการปั้นลูกชิ้นด้วยมือทำให้ลูกชิ้นที่  
ได้ไม่เรียบเท่าที่ควร และต้องใช้เวลาในการปั้นลูก



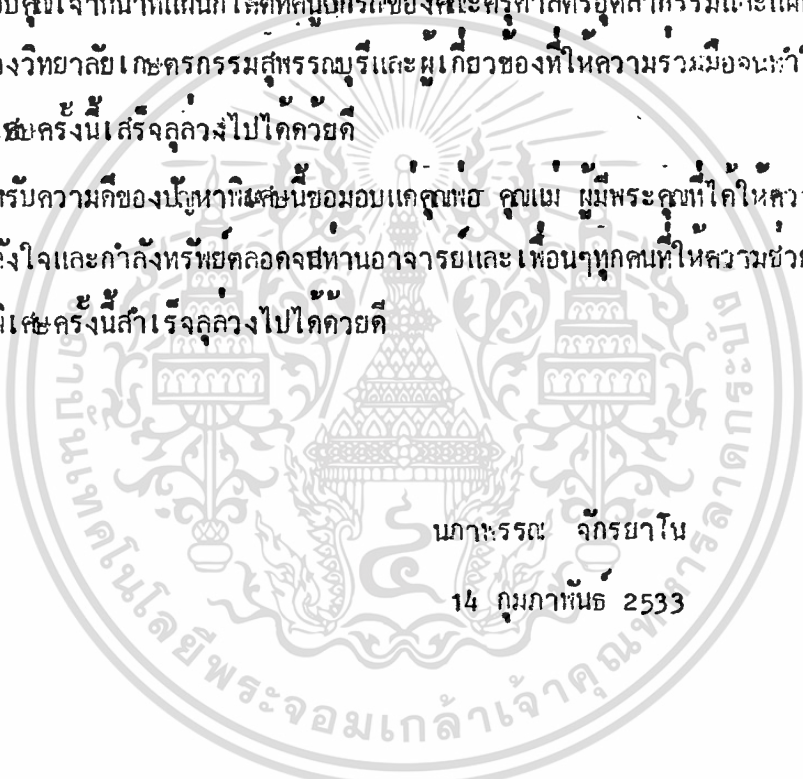
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กติกกรมประกาศ

ผู้จัดทำปัญหาพิเศษขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์สมเจตต์ กล้ากลิ่นและท่านอาจารย์  
เขาวลัษณ สุรพันธุ์พิสิษฐ ที่ได้สละเวลาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ  
แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดจนทำให้การทำปัญหาพิเศษครั้งนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่แผนกโสตทัศนูปกรณ์ของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและแผนก  
อุตสาหกรรมของวิทยาลัยเกษตรกรรมสุพรรณบุรีและผู้เกี่ยวข้องที่ให้ความร่วมมือจนทำให้  
การทำปัญหาพิเศษครั้งนี้เสร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

สำหรับความคิดของปัญหาพิเศษนี้ขอมอบแด่คุณเฮ คุณเม่ ผู้พระคุณที่ได้ให้ความสนับสนุน  
แรงกายกำลังใจและกำลังใจที่ตลอดจนท่านอาจารย์และเพื่อนๆทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือ  
จนทำให้ปัญหาพิเศษครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี



นางระรณ จักรยาโน

14 กุมภาพันธ์ 2533

# บทที่ 1

## บทนำ

### 1.1 ความเป็นมาของปีศาจ

ในการเรียนการสอนทั้งในอดีตและปัจจุบันนี้ การสื่อความหมายถือว่ามีสำคัญมากในการเรียนการสอน ในการถ่ายทอดความรู้ระหว่างกลุ่มคนหรือบุคคลให้ประสิทธิภาพดี ที่สุดนั้นต้องพยายามถ่ายทอดสิ่งที่มีลักษณะ เป็นนามธรรมให้เห็นรูปธรรมใหม่มากที่สุด ยึดถือเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก เนื่องจากมีข้อจำกัดหลายประการ จึงต้องมีสื่อต่าง ๆ มาใช้เพื่อทำให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ใกล้เคียงกับการปฏิบัติจริงจึงจะทำให้เกิดศรัทธาเข้าใจในการเรียนได้ดียิ่งขึ้น สื่อที่นิยมนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอน เช่น วิดีโอ และสไลด์ แต่ในที่นี้จะขอเลือกสไลด์ก็เพราะว่าการใช้สะดวกไม่ยุ่งยาก ต้นทุนในการผลิตต่ำและขณะแสดงขั้นตอนวิธีการก็สามารถที่จะอธิบายวิธีการได้อย่างละเอียดและต่อเนื่อง

ในวิชาผลิตภัณฑ์สัตว์โลก (หกล. 208) ความหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิคของกรมอาชีวศึกษาภาคปฏิบัติโลกกำหนดขอบเขตไว้ว่า นักศึกษาควรจะได้เรียนรู้การเตรียมอุปกรณ์และเครื่องมือในการทำผลิตภัณฑ์ การฆ่าและการชำแหละ การวัดและการตัดแบ่งชิ้นชำรสุนัข กุนเชียง ไทเหมย ไส้กรอกอีสาน หมูหยอง หมูแผ่น แฮม เบคอน หมูยอ ลูกชิ้นหมู ไส้กรอกฝรั่ง เพาะ และ กระจายแจกเดี่ยว

บทปฏิบัติการการทำลูกชิ้นในระดับวิทยาลัย ครูผู้สอนนิยมสอนแบบบรรยาย เนื่องจากขาดอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำ ทำให้การสอนไม่บรรลุวัตถุประสงค์ สไลด์ชุดนี้จึงเข้ามามีบทบาทในขบวนการเรียนการสอน จะแสดงให้เห็นถึงขั้นตอนในการทำลูกชิ้น นักเรียนเข้าใจในทุกขั้นตอนของการทำโดยละเอียด ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนต่อไป

### 1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อสร้างสไลด์ประกอบเสียงสำหรับประกอบการสอนเรื่อง กรรมวิธีการผลิตลูกชิ้นในวิชาผลิตภัณฑ์สัตว์โลก (หกล. 208) ความหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค กรมอาชีวศึกษา พ.ศ. 2527

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

### 1.3 ขอบเขตของเนื้อหา

1. สร้างอุปกรณ์ประกอบการสอนประเภทสไลด์ประกอบคำบรรยาย วิชาผลิตภัณฑ์สัตว์เล็ก (ทกล. 208) ในภาคปฏิบัติ เรื่อง การทำลูกชิ้น ระดับ ปวท. สาขาเกษตรกรรม สังกัดกรมอาชีวศึกษา และใช้เป็นอุปกรณ์ประกอบการฝึกอบรมแก่เกษตรกรที่สนใจ โดยสไลด์นั้นจะมีแสดงเกี่ยวกับหัวข้อดังต่อไปนี้คือ

1.1 สไลด์ 1 ชุด ประมาณ 38 บาท

1) แสดงตัวอย่างผลิตภัณฑ์ชนิดต่าง ๆ

– ลูกชิ้นหมู

– ไส้กรอก

– แกม

– หมูยอ

2) อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำลูกชิ้น

3) วิธีการเตรียมเนื้อ

4) ขั้นตอนการบดเนื้อ

5) ขั้นตอนการบดผสมเนื้อ

6) วิธีการใส่ส่วนผสมในเนื้อที่บดผสม

7) วิธีการปั้นลูกชิ้นด้วยมือ

8) วิธีการต้มและการทำให้ลูกชิ้นสะเด็ดน้ำ

9) ขั้นตอนการบรรจุ

1.2 เทปบันทึกคำบรรยายประกอบภาพสไลด์ในระบบอัดสัญญาณอัตโนมัติ

1.3 เอกสารคำบรรยายประกอบสไลด์ 1 เล่ม

1.4 รูปเล่มปัญหาพิเศษ 1 เล่ม

### 1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ใช้เป็นอุปกรณ์สำหรับการสอนเรื่อง กรรมวิธีการผลิตลูกชิ้น ในวิชาผลิตภัณฑ์สัตว์เล็ก (ทกล. 208) ในหลักสูตร ปวท. พ.ศ. 2527 และใช้สอนเกษตรกรที่สนใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้เกี่ยวกับกรรมวิธีการผลิตลูกชิ้นอย่างละเอียดทุกขั้นตอน ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้
3. ผู้ทำปัญหาพิเศษ ได้รับความรู้และประสบการณ์ในการจัดทำอุปกรณ์การสอน ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

## บทที่ 2

### การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

#### 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสื่อและการใช้สื่อประกอบการสอน

อุปกรณ์ประกอบการสอนที่นิยมใช้และมีความเหมาะสมของสถานศึกษาในประเทศไทยนั้นคือ สื่อสิ่งพิมพ์ ซึ่งเนื่องจากหลายสิ่งของจริง ผลิตง่าย ราคาไม่แพง เก็บไว้ใช้ได้ยาวนาน ใช้ง่าย สามารถใช้ได้ทั้งในสภาพของห้องเรียนปกติโดยไม่ต้องควบคุมแสงมากนัก ฯลฯ ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นว่าสื่อสิ่งพิมพ์มีคุณสมบัติที่ดีกว่าอุปกรณ์การสอนประเภทอื่น ๆ ซึ่งก็ได้แก่มีผู้ทำการศึกษาหรือทดลองเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์หลายท่านได้แก่

ชม ภูมิภาค (2524 หน้า 18-19) ได้ให้ความหมายของคำว่าสื่อการสอนซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษว่า Instructional Media จึงควรแยกคำนี้ออกมาพิจารณาได้ 2 คำคือสื่อและการสอน สื่อหมายถึงสิ่งที่นำสารไปยังจุดหมายปลายทาง เป็นตัวกลางหรือเป็นตัวเชื่อมระหว่างจุดหมายปลายทางทั้งสองข้าง สำหรับการสอนคือการส่งสารไปยังผู้เรียนเป็นการกระทำของครู เพื่อจะทำให้เกิดการเรียนรู้ขึ้นในตัวผู้เรียน แต่การส่งสารจะต้องมีสื่อที่นำสารไป สื่อที่นำสารลักษณะนี้เรียกว่าสื่อการสอน

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2526 หน้า 4) ได้กล่าวความหมายของสื่อการสอนไว้ว่า "สื่อการสอนหมายถึงสิ่งที่ช่วยในการเรียนรู้ ซึ่งครูและนักเรียนเป็นผู้ใช้ เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและ เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในบทเรียน"

วาสนา ชาวหา (2522 หน้า 59) ได้กล่าวความหมายของคำว่าสื่อการเรียนการสอนหมายถึง "สิ่งใดก็ตามที่เป็นตัวกลางนำความรู้ไปสู่ผู้เรียนและทำให้การเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้เป็นอย่างดี"

ณรงค์ สัมพงษ์ (2530 หน้า 27) กล่าวว่าสื่อการสอนเป็นสื่อที่มุ่งเน้นการนำไปใช้ทางการเรียนการสอน ทำในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เช่นการใช้สื่อสิ่งพิมพ์และภาพยนตร์ประกอบการสอน การใช้ตำราเรียน บทเรียนโปรแกรม รายการวิทยุโรงเรียน เป็นต้น เอกสารที่นำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนนั้น เมื่อผู้เรียนได้ใช้เรียบร้อยแล้ว การดำเนินการต่อไปไม่อาจกระทำได้อีก ดังนั้น เอกสารที่นำมาใช้

และเนื่องจากระบบการสอนนี้เป็นส่วนหนึ่งของระบบการศึกษาจึงกล่าวได้ว่าสื่อการสอนเป็นส่วนหนึ่งของการสื่อการศึกษานั้นเอง

วารินทร์ รัชมีพรหม (2527 หน้า 1-4) ได้กล่าวถึงสไลด์เอาไว้ว่าสไลด์เป็นสิ่งที่รู้จักกันมากกว่า 300 ปีมาแล้ว โดยเริ่มแรกจะวาดภาพลงบนกระจกใสและนำไปฉายเรียกว่า Lantern Slide มีขนาด  $3\frac{1}{4}'' \times 4''$  ซึ่งปัจจุบันยังใช้อยู่ในภาพยนตร์ Lantern Slide นี้เป็นกระจกที่เคลือบด้วยน้ำยาไวแสง และใช้กรรมวิธีของการถ่ายภาพ ต่อมาบริษัท ไทก๊กไคผลิตฟิล์มสไลด์ขนาด 35 มม. ขึ้นเมื่อถ่ายภาพแล้วนำไปล้างตามกระบวนการล้างฟิล์ม สไลด์จะได้ภาพเหมือนจริง สไลด์ขนาดนี้เรียกว่า สไลด์ขนาด  $2'' \times 2''$  ซึ่งเป็นที่นิยมแพร่หลายในปัจจุบัน องค์การธุรกิจเอกชนเพื่อบันทึกเหตุการณ์ต่าง ๆ สไลด์ประกอบเสียงนั้นเป็นสื่อที่น่าสนใจ ทั้งนี้เนื่องจากจะมีเสียงบรรยายแล้วยังมีเสียงอื่น ๆ อีกด้วย เช่น เสียงดนตรี เสียงคำบรรยาย

คุณค่าของสไลด์ประกอบเสียงต่อการศึกษา

คุณค่าของสไลด์ประกอบเสียงจะมีลักษณะเหมือนกับภาพถ่ายทั่วไป เช่น จำลองสิ่งใหญ่ให้เล็กลง ขยายสิ่งที่เล็กมากจนตามองไม่เห็นให้ใหญ่จนมองเห็นได้ ทำสิ่งซับซ้อนให้ดูง่าย นำสิ่งที่อยู่ไกลมาให้อยู่ใกล้ บันทึกเหตุการณ์ในอดีต ทำให้เห็นความสวยงามของธรรมชาติและสไลด์ประกอบเสียงยังมีคุณค่าอื่น ๆ อีกเช่น

1. เปลี่ยนบรรยากาศในห้องเรียนทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นสนใจในการเรียนมากขึ้น
2. ทำให้ผู้เรียนได้เห็นทั้งภาพและเสียงที่สัมพันธ์กันเป็นเรื่องเป็นราวที่ต่อเนื่องก่อให้เกิดความเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น
3. สไลด์ประกอบเสียงสามารถนำมาเป็นสื่อที่ใช้เรียนเพียงคนเดียวเรียนเป็นกลุ่มเล็กหรือเป็นกลุ่มใหญ่ก็ได้
4. สามารถนำมาดูซ้ำได้อีกเมื่อต้องการเพื่อทบทวน หรือเพื่อการประเมินผล
5. สไลด์ประกอบเสียงนั้นสามารถทำสำเนา (Duplicate) แจกจ่ายไปตามสถานศึกษาต่าง ๆ ได้ จึงทำให้ผู้เรียนในที่ต่าง ๆ ได้เรียนรู้ในเรื่องนั้นอย่างเท่าเทียมกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมชาย แยมพัฒน์ (2529 หน้า 36-38) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการใช้สไลด์สีประกอบเสียงบรรยายกับสไลด์ประกอบเสียงบรรยายและเสียงดนตรี โดยใช้นักเรียน 120 คน แบ่งเป็น 4 กลุ่ม คือ 1. กลุ่มควบคุมเรียนจากสไลด์ประกอบเสียงบรรยาย 2. เรียนจากสไลด์สีประกอบเสียงบรรยายและเสียงดนตรีแบบไทยเคิม 3. เรียนจากสไลด์สีประกอบเสียงบรรยายเสียงดนตรีแบบไทยพื้นเมือง 4. เรียนจากสไลด์สีประกอบเสียงบรรยายและเสียงดนตรีสากล ผลจากวิจัยค้นพบสัมฤทธิ์ทางการเรียนทัดเทียมกัน และในด้านการคงทนในการจำไม่แตกต่างกัน

(สรุป)

จากข้อความดังกล่าวข้างต้นอาจสรุปได้ว่า สไลด์จัดเป็นอุปกรณ์ประกอบการสอนที่มีคุณค่าอย่างยิ่ง โดยมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการนำมาใช้มากกว่าสื่อข้างอื่น โดยเหตุผลดังต่อไปนี้คือ 1) การลงทุนไม่สูงมากนัก 2) การถ่ายทำใช้เพียงกล้องถ่ายรูปขนาด 35 มม. และกรรมวิธีการถ่ายทำไม่สลับซับซ้อนมากนัก 3) ค่าใช้จ่ายเนื่องจากสามารถเก็บไว้ใช้ได้เป็นเวลานาน 4) การใช้ไม่ยุ่งยาก โดยมีอุปกรณ์เครื่องฉายสไลด์และเครื่องบันทึกขยายเสียง 5) สามารถใช้โดยเลือกภาพแล้วบรรยายประกอบด้วยตนเองได้ 6) มีความเป็นจริงใกล้เคียงของจริง จึงทำให้ดูน่าสนใจและเข้าใจง่ายในเวลาอันสั้น ฯลฯ ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าปัจจุบันได้มีการผลิตและนำสไลด์มาใช้ประกอบการสอนในด้านวิชาชีพเพิ่มมากขึ้น และได้มีการทำวิจัยซึ่งยืนยันผลดีของการใช้สไลด์เป็นสื่อการเรียนการสอน

## 2.2 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องทางด้านกรรมวิธีการผลิตลูกชิ้น

เขาวลักษณะ สุรพันธ์พิริยะ (มพพ. หน้า 89) ได้กล่าวถึงลูกชิ้นเป็นผลิตภัณฑ์ที่เนื้อมีคุณภาพเครื่องบดและสับละเอียด จนโครงสร้างในระดับเส้นใยกล้ามเนื้อเปลี่ยนแปลง โดยมีโปรตีนไมโอซินละลายออกมาออกเส้นใย และทำให้ส่วนผสมแปรเปลี่ยนเป็นมวลเหนียว ซึ่งเป็นลักษณะของส่วนผสมที่เรียกว่า อิมัลชัน (emulsion)

สุนิธิ ชุ่มสาย (2524 หน้า 14-16) ได้กล่าวถึงลูกชิ้นหมูเป็นผลิตภัณฑ์เนื้อสุกรที่มีขบวนการแปรรูป โดยการบดผสมจนเป็นเนื้อเดียวกันแล้วปั้นเป็นลูกกลม ๆ หรือรี ๆ แล้วแตกกรรมวิธีการผลิต ซึ่งผลิตภัณฑ์ชนิดนี้อาจทำได้ที่ทั้งในระดับอุตสาหกรรมและในครัวเรือน ส่วน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผสมที่สำคัญในการผลิต

ก. ส่วนผสมหลักคือ เนื้อหมู

ข. ส่วนผสมที่เป็นสารเคมีในการหมัก เช่น เกลือ ผงเพรด ผงซูร์ส โซเดียมไบคาร์บอเนตและแอสคอร์บิก

อาชีพศึกษา, กรม (2529 หน้า 36) ได้กล่าวถึงผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์หมายถึงเนื้อสัตว์ที่แปรเปลี่ยนสภาพไปจากเดิมหรือเนื้อสัตว์ที่ได้ผ่านขบวนการถนอมหรือขบวนการแปรรูปบางอย่างมาแล้วอย่างน้อยหนึ่งหรือหลายขบวนการ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะและชนิดของผลิตภัณฑ์เนื้อซึ่งสามารถจำแนกชนิดของผลิตภัณฑ์ได้เป็น 2 ชนิดคือ

1. ผลิตภัณฑ์ที่มีการลดขนาดของเนื้อลงให้เป็นชิ้นเล็ก ๆ (Comminuted product) ตัวอย่างเช่น ลูกชิ้นหมู ไส้กรอก แฮม หมูยอ กุนเชียง

2. ผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้ลดขนาดของเนื้อลง หรือผลิตภัณฑ์ขนาดเดิม (noncomminuted product) ตัวอย่างของผลิตภัณฑ์ชนิดนี้มักเป็นผลิตภัณฑ์เนื้อแปรรูปเช่น แฮม เบคอน เป็นต้น

เขาวลักษณะ สุรพันธุ์พิชัย (มพ. หน้า 83) ได้กล่าวถึง "ผงเพรด (Prague powder เป็นชื่อทางการค้าของเกลือไนเตรทและไนไตรท์ผสมกันโดยมีปริมาณที่แนะนำใช้เป็นร้อยละ 0.25-0.38 ของน้ำหนักเนื้อ"

เขาวลักษณะ สุรพันธุ์พิชัย (มพ. หน้า 80) ได้กล่าวถึงผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์ที่เติมสารไนไตรและไนเตรทลงไปด้วยเพื่อทำหน้าที่คือ

1. ทำให้ผลิตภัณฑ์เนื้อมีสีแดงและรักษาสีแดงของผลิตภัณฑ์ทำให้ความน่ารับประทานเพิ่มขึ้น

2. ช่วยเพิ่มรสชาติ (taste) และกลิ่นรส (flavor) แก่ผลิตภัณฑ์ทำให้มีกลิ่นเฉพาะตัว เป็นที่ยอมรับสำหรับผู้บริโภคมากกว่าการใช้เกลือในการหมักเนื้อเพียงอย่างเดียว

3. ช่วยยับยั้งการเจริญเติบโตของจุลินทรีย์และป้องกันการงอกของสปอร์ของแบคทีเรียที่ไม่ต้องการอากาศ

4. ช่วยยับยั้งการหืนของไขมันในผลิตภัณฑ์เนื้อ โดยจะไนยับยั้งปฏิกิริยาการเติมออกซิเจนของไขมัน (oxidative rancidity)

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนลิขสิทธิ์ (2525 หน้า 40) ได้กล่าวถึงโปรตีนในเนื้อสัตว์มีโปรตีนมากไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประมาณ 15-20% เป็นโปรตีนที่มีคุณภาพสูงที่ประกอบด้วยกรดอะมิโนที่จำเป็น (essential amino acid) อยู่อย่างครบถ้วนและมีปริมาณมาก นอกจากนี้ร่างกายมนุษย์ยังสามารถย่อยดูดซึมและนำโปรตีนในเนื้อสัตว์ไปใช้ประโยชน์ได้ง่ายเมื่อเปรียบเทียบกับโปรตีนในอาหารอย่างอื่น ยกเว้นโปรตีนในนม

นฤกรม บุญหลง (2524 หน้า 137-138). ได้กล่าวถึงโปรตีนในกล้ามเนื้ออย่าง  
ต่อไปนี้

ก. โปรตีนในซาร์โคพลาสมา (sarcoplasmic protein) เป็นโปรตีนที่ละลายได้ในน้ำหรือน้ำเกลืออ่อน ๆ ได้แก่ ไมโอเจน (myogen) และโกลบูลิน (globulin)

ข. โปรตีนในไมโอไฟบริล (myofibrillar protein) ละลายได้ในน้ำเกลือเข้มข้น โปรตีนที่สำคัญและมีมากที่สุดคือ ไมโอซิน (myosin) รองลงมาได้แก่ แอคติน (actin) เมื่อกล้ามเนื้อเกิดการเกร็งตัวไมโอซินและแอคตินรวมตัวกันได้เป็นสารประกอบแอคโตไมโอซิน (actomyosin)

ค. ซาร์โคเลมมา (sarcolemma) เป็นโปรตีนส่วนที่อยู่บนผนังของเส้นใยกล้ามเนื้ออยู่ถัดจากเอนโดไมเซียมเข้าไป

ง. โปรตีนในไมโทครอนเดรีย (mitochondrial protein) ประกอบด้วยน้ำย่อยที่ไม่ละลายน้ำ ซึ่งสำคัญในขบวนการ

จ. โปรตีนเนื้อเยื่อเกี่ยวพัน (connective tissue protein) โปรตีนนี้เป็นส่วนสำคัญของร่างกายสัตว์มีอยู่ทั่วไปในร่างกาย เช่น ผนัง กล้ามเนื้อ และ อวัยวะอื่น ๆ แบ่งออกเป็น 2 ชนิดคือ

1) คอลลาเจน (collagen) เป็นโปรตีนที่มีสีขาว เมื่อต้มในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 60-70 องศาเซลเซียส คอลลาเจนจะหดตัว เมื่อใช้อุณหภูมิสูงถึง 80 องศาเซลเซียส คอลลาเจนจะเปลี่ยนเป็นเจลาตินที่ละลายน้ำได้

2) เรติคิวลิน (reticulin) แตกต่างไปจากคอลลาเจนที่ไม่ใช่เจลาติน เมื่อต้มกล้ามเนื้อส่วนใดที่มีการทำงานหรือออกกำลังกายเสมอจะพบปริมาณของเนื้อเยื่อเกี่ยวพันมาก ทำให้กล้ามเนื้อมีลักษณะเหนียว เช่น ในสัตว์อายุมากจะมีเนื้อเยื่อเกี่ยวพันมากจึงเหนียวมากกว่าสัตว์อายุน้อย

เขาวงกต สุธันท์พิศิษฐ์ ได้กล่าวถึงสูตรและขั้นตอนในการทำลูกชิ้นดังนี้

คือ :- เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนผสมในการทำลูกชิ้นหมู

เนื้อหมู	2 กิโลกรัม
เกลือ	50 กรัม
แป้งมัน	25 กรัม
พริกไทย	10 กรัม
แอสคอร์บิก	5 กรัม
ผงชูรส	5 กรัม
โซเดียมไบคาร์บอเนต	2 กรัม
ผงเพชร	2 กรัม
น้ำแข็ง	400 กรัม

วิธีการ

- นำเนื้อหมูมาละลายเอาไขมันและพังศีกออก หั่นเป็นชิ้นเล็ก ๆ และบดให้ละเอียด
- นำเนื้อหมูใส่ในเครื่องบดผสม เริ่มเกลือ แอสคอร์บิก โซเดียมไบคาร์บอเนตและผงเพชร สับเนื้อให้ละเอียด 2-3 นาที เติมน้ำแข็ง 1 ใน 3 ส่วน บด 2-3 นาที
- เติมผงชูรส พริกไทย และน้ำแข็งที่เหลือบดจนกระทั่งส่วนผสมละเอียดเนียนและเหนียว เติมแป้งและผสมจนเข้ากันดี
- นำส่วนผสมมาบีบเป็นลูกกลม ๆ ตามขนาดที่ต้องการในน้ำอุ่น อุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส สักครู่แล้วช้อนไปต้มเกือบสุกในน้ำร้อน อุณหภูมิ 80 องศาเซลเซียส
- ช้อนลูกชิ้นใส่ในน้ำเย็นจนกระทั่งลูกชิ้นเย็นสนิท นำขึ้นมาสะเด็ดน้ำให้แห้ง บรรจุถุงพลาสติกปิดสนิท เก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิตำหรือนำไปใช้ไดทันที

(สรุป)

จากการศึกษาเอกสารข้างต้นทำให้เราได้ทราบถึงคุณสมบัติของเนื้อสุกรและข้อมูลเกี่ยวกับขบวนการผลิตลูกชิ้น ซึ่งจะช่วยให้เราสามารถปรับปรุงสูตรและวิธีการทำลูกชิ้นให้ถูกต้องและมีคุณภาพสูง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีการสร้างอุปกรณ์

3.1 วิเคราะห์เนื้อหา

จากการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค พ.ศ. 2527 ประเภทวิชาเกษตรกรรม วิชาผลิตภัณฑ์สัตว์เล็ก (ทกล. 208) ทฤษฎี 2 หน่วยกิต ปฏิบัติ 3 หน่วยกิต มีรายละเอียดของวิชาดังนี้คือ การฆ่าและการชำแหละ การแพ่งเนื้อตามคุณภาพ ปัจจัยที่ควบคุมคุณภาพเนื้อสัตว์ วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ในการทำผลิตภัณฑ์สัตว์เล็ก เช่น กุนเชียง หมูหยอง หมูแผ่น ไส้กรอก แฮม เบคอน หมูยอ ลูกชิ้นหมู ตามประมวลการสอนดังนี้คือ

บทที่	เรื่อง	จำนวนคาบ
1.	ความสำคัญของการทำผลิตภัณฑ์	1
2	วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือในการทำผลิตภัณฑ์	4
3	การฆ่าและการชำแหละสัตว์เล็ก	8
4	การแพ่งเนื้อตามคุณภาพ	6
5	ปัจจัยที่ควบคุมคุณภาพเนื้อสัตว์	11
6	ผลิตภัณฑ์สัตว์	6
	รวม	<u>36</u> คาบ

ประมวลการสอนภาคปฏิบัติ

บทที่	เรื่อง	จำนวนคาบ
1	การเตรียมอุปกรณ์และเครื่องมือในการทำผลิตภัณฑ์	3
2	การฆ่าและการชำแหละ	6
3	การวัดและการคัดแต่งซาก	3
4	การจัดแพ่งชิ้นซากสุกร	3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่	เรื่อง	จำนวนคาบ
5	กุนเชียง	3
6	แหยม	3
7	ไส้กรอกอีสาน	3
8	หมูหยอง	3
9	หมูแผ่น	3
10	แฮม	6
11	เบคอน	6
12	หมูยอ	3
13	ลูกชิ้นหมู	3
14	ไส้กรอกฝรั่ง	3
15	แพะ, แกะ, กระจ่างเทศเคี้ยว	3
	<b>รวม</b>	<b>54 คาบ</b>

รวม 54 คาบ  
กรรมวิธีการ

ในการทำสื่อชุดนี้เน้นเฉพาะการทำผลิตภัณฑ์สัตว์ชนิดหนึ่งคือ  
ผลิตภัณฑ์ ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์นมบริโภคนอกอย่างแพร่หลาย ในปัจจุบัน

### 3.2 คำบรรยายภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำบรรยายประกอบสไลด์เรื่อง กรรมวิธีการผลิตลูกชิ้น

ลำดับ	ภาพ	คำบรรยาย
1	<p>ชื่อเรื่อง ชื่อผู้จัดทำ ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา</p>	<p>สไลด์ประกอบคำบรรยายเรื่อง กรรมวิธีการผลิตลูกชิ้น</p> <p>จัดทำโดย นางสาวนภาพรพรณ จักรยาโน อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์สมจิตต์ กล้ากลิ่น อาจารย์เขียวลักษณ์ สूरพิเชทธิษุ สาขาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์ ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง</p>
2	<p>ผลิตภัณฑ์จากเนื้อ- สัตว์</p>	<p>ในการทำผลิตภัณฑ์จากเนื้อสัตว์มีวัตถุประสงค์เพื่อ</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. เป็นการแปรรูปอาหารจำพวกเนื้อสัตว์</li> <li>2. เป็นการเพิ่มผลิตภัณฑ์อาหารชนิดต่างๆ</li> <li>3. เป็นการเพิ่มพูนรายได้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ที่สนใจ</li> <li>4. ช่วยในการผลิตครบวงจรระหว่างผู้ผลิตและผู้บริโภค</li> </ol> <p>เนื้อสัตว์สามารถทำเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ ได้หลายประเภทที่รู้จักกันทั่วไปได้แก่ ลูกชิ้นหมู สไลด์-กรอก แหนม และหมูยอ เป็นต้น ซึ่งผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดมีคุณสมบัติและลักษณะเฉพาะตัวแตกต่างกันไป สำหรับลูกชิ้นหมูนั้นเป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถ</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับ	ภาพ	คำบรรยาย
		นำมาประกอบอาหารได้หลายอย่างและมีคุณค่าทางอาหารสูง เป็นที่นิยมบริโภคกันโดยทั่วไป
3	ตัวหนังสือ "อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำลูกชิ้น"	อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำลูกชิ้นมีดังนี้คือ
4	เครื่องบดผสมและเครื่องบดเนื้อ	เครื่องบด ซึ่งมีส่วนประกอบอยู่ 2 ส่วน คือ หมายเลข 1 คือเครื่องบดผสม หมายเลข 2 คือเครื่องบดเนื้อ
5	โครงร่างเครื่องบดผสมและเครื่องบดเนื้อ	<p>เครื่องบดผสม</p> <p>หลักการทำงานของเครื่องบดผสมจะอาศัยพลังงานจากไฟฟ้า โดยจะทำให้มอเตอร์ทำงานและสายพานจะหมุน ทำให้ถาดและใบมีดที่มีลักษณะคล้ายใบพัดทำการบดผสมเนื้อหมูให้ละเอียดและมีลักษณะ เป็นมวลเหนียว</p> <p>เครื่องบดเนื้อ</p> <p>หลักการทำงานของเครื่องบดเนื้อจะอาศัยพลังงานจากไฟฟ้าโดยจะทำให้มอเตอร์ทำงาน สายพานก็จะหมุนทำให้ใบมีดซึ่งมีลักษณะ เป็นเกลียวคล้ายสว่านหมุนตามไปควยเมื่อเราใส่เนื้อลงไป ใบมีดก็จะหมุนตัดให้เนื้อนั้นขาดออกจากกันและเนื้อจะถูกดันออกผ่านตะแกรงที่เป็นรู ๆ ร่องรับเนื้อหั่นคั้นควยกะละมัง</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ภายในเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับ	ภาพ	คำบรรยาย
6	น้ำร้อน	<p>น้ำร้อน ในการทำลูกชิ้นจะใช้อยู่ 2 ระดับคือ</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. น้ำที่ม้ออุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียสใช้สำหรับนำส่วนผสมมาบีบเป็นลูกกลม ๆ ลงไปสักครู่ก็กดลงไปต้มในน้ำร้อนอุณหภูมิ 80 องศาเซลเซียส</li> <li>2. น้ำอุณหภูมิ 80 องศาเซลเซียสจะใช้สำหรับต้มลูกชิ้นให้เกือบสุก</li> </ol>
7	ถาดน้ำเย็น	<p>ถาดน้ำเย็นใช้สำหรับแช่ลูกชิ้น หลังจากต้มให้เย็นเร็วขึ้น</p>
8	ทัพพีโปร่ง	<p>ทัพพีโปร่ง ใช้ตักลูกชิ้นขึ้นจากน้ำร้อน</p>
9	ตะแกรง	<p>ตะแกรง ใช้สำหรับทำลูกชิ้นให้สะเด็ดน้ำก่อนการบรรจุและจำหน่าย</p>
10	ตัวหนังสือ"ส่วนประกอบในการทำลูกชิ้น"	<p>ในการทำลูกชิ้นประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้</p>
11	เนื้อหมู	<p>เนื้อหมูที่จะนำมาทำลูกชิ้นควรเป็นเนื้อหมูสด ที่ชำแหละจากซากใหม่ ๆ จะทำให้ลูกชิ้นที่ได้มีคุณภาพดี ไม่ควรใช้เนื้อหมู ซึ่งส่วนของเนื้อหมูที่ใช้ทำลูกชิ้นได้คือ เนื้อส่วนไหล่และเนื้อส่วนขาหลัง</p>
12	พริกไทย เกลือป่น แป้งมัน	<p>สำหรับเครื่องปรุงของลูกชิ้นมีดังนี้คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. พริกไทยป่น เป็นเครื่องปรุงที่ช่วยให้ผลิตภัณฑ์มีกลิ่นและรสชาติดีขึ้น</li> <li>2. เกลือป่น มีผลต่อการยับยั้งการ</li> </ol>

**ห้องสมุด**  
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล.

ลำดับ	ภาพ	คำบรรยาย
		เจริญเติบโตของจุลินทรีย์ ป้องกันการเน่าเสีย และให้รสชาติแก่ผลิตภัณฑ์ 3. แป้งมัน จะช่วยปรับปรุงให้เกิดการคงตัวของอิมัลชัน รวมทั้งให้ไต่น้ำหนักมากขึ้น
13	แอสคอร์บิก ผงชูรส	4. แอสคอร์บิก จะช่วยเพิ่มความนุ่มและเพิ่มการอุ้มน้ำในผลิตภัณฑ์ 5. ผงชูรส ช่วยให้รสชาติของผลิตภัณฑ์ดีขึ้น
14	โซเดียมไบคาร์บอเนต ผงเปรต	6. โซเดียมไบคาร์บอเนต เป็นสารที่ช่วยทำให้ pH ของส่วนผสมสูงขึ้นและทำให้แอสคอร์บิกทำงานมีประสิทธิภาพดีขึ้น 7. ผงเปรต ใช้เพื่อให้เกิดสีในผลิตภัณฑ์ช่วยยับยั้งการเจริญเติบโตของจุลินทรีย์
15	น้ำแข็งบด	น้ำแข็งบดใช้เพื่อความคงอุณหภูมิในระหว่างการบดผสมให้ส่วนผสมเย็นตลอดเวลาและส่วนผสมอื่น ๆ ละลายและกระจายตัวได้ดี
16	แสดงส่วนผสมในการทำลูกชิ้นหมู	ส่วนผสมของลูกชิ้นหมู เนื้อหมู 2 กิโลกรัม เกลือป่น 60 กรัม พริกไทยป่น 10 กรัม แป้งมัน 25 กรัม แอสคอร์บิก 5 กรัม โซเดียมไบคาร์บอเนต 2 กรัม ผงเปรต 2 กรัม น้ำแข็งบด 400 กรัม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับ	ภาพ	คำบรรยาย
17	ตัวหนังสือ "ขั้นตอนการทำลูกชิ้น"	<p>ขั้นตอนการทำลูกชิ้นมี 4 ขั้นตอน</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. การเตรียมเนื้อ</li> <li>2. การบดผสมเนื้อให้ไคส่วนผสมที่เป็นเนื้อเดียวกัน</li> <li>3. การปั้นลูก</li> <li>4. การบรรจุ</li> </ol>
18	ตัวหนังสือ "ขั้นการเตรียมเนื้อ"	<p><u>ขั้นตอนแรก</u> ของการทำลูกชิ้นคือ การเตรียมเนื้อซึ่งมีวิธีการดังนี้</p>
19	การเลาะทั้งฝักและไขมัน	<p>เนื้อหมูที่จะนำมาทำลูกชิ้นใหม่คุณภาพดี ต้องทำการเลาะทั้งฝักและไขมันออกก่อนจะทำการหั่นเป็นชิ้นเล็ก ๆ</p>
20	เนื้อหมูหั่นเสร็จแล้ว	<p>ก่อนจะนำเนื้อหมูไปบดต้องหั่นเป็นชิ้นเล็ก ๆ เพื่อสะดวกในการตักใส่เครื่องบด</p>
21	การบดเนื้อให้หยาบหยาบประมาณในเครื่องโดยเครื่องบดเนื้อ	<p>ใช้พท์ตักเนื้อที่หั่นเสร็จแล้วใส่ลงไป ในช่องใส่เนื้อของเครื่องบดเพื่อบดเนื้อให้มีลักษณะละเอียดยิ่งขึ้น</p>
22	ตัวหนังสือ "ขั้นการบดเนื้อให้ไคส่วนผสมที่เป็นเนื้อเดียวกัน"	<p><u>ขั้นตอนที่สอง</u> ของการทำลูกชิ้นก็คือ ขั้นตอนการบดผสมเนื้อให้ไคส่วนผสมที่เป็นเนื้อเดียวกัน ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้</p>
23	เนื้อบดในเครื่องบดผสม	<p>นำเนื้อที่บดเสร็จแล้วมาใส่ในเครื่องบดผสมก่อนจึงเปิดเครื่องบดผสม</p>
24	การใส่เกลือแอสคอร์ค โซเดียม และผงเพชร	<p>เมื่อเปิดเครื่องแล้วสักครู่ก็เติมเกลือแอสคอร์คโซเดียมไบคาร์บอเนตและผงเพชรสลับ-เนื้อให้ละเอียด 2-3 นาที</p>

ลำดับ	ภาพ	คำบรรยาย
25	การใส่ <sup>น้ำ</sup> แข็งใน <sup>เนื้อ</sup> ที่กำลังบดผสม	หลังจากสับ เนื้อให้ละเอียด 2-3 นาทีเสร็จแล้วก็เติมน้ำแข็งลงไป 1 ใน 3 ส่วนบดผสมอีก 2-3 นาที
26	การใช้ <sup>แผ่น</sup> พลาสติกปิดปาก <sup>ชอบ</sup> ถาด	ในการบดผสมนี้ต้องระวังไม่ให้เนื้อออกนอกถาดที่ผสมและยังทำให้ส่วนผสมเซากันดี โดยใช้แผ่นพลาสติกแข็ง ๆ ปิดปากเนื้อที่ชอบถาดให้ลงไปในถาดของเครื่องบดผสม
27	การใส่ <sup>ส่วนผสม</sup> ในเนื้อที่กำลังบดผสม	เติมผงชูรส พริกไทย และน้ำแข็งที่เหลือบดจนกระทั่งส่วนผสมละเอียด เติมแป้งและบดจนกระทั่งส่วนผสมมีลักษณะเนียนและเหนียวเป็นเนื้อเดียวกัน จึงทำการปิดเครื่องและหยุดบดผสม
28	เนื้อบดผสมเสร็จแล้ว	เมื่อปิดเครื่องเสร็จแล้วก็ตักส่วนผสมออกมาใส่ในถาดซึ่งลักษณะของส่วนผสมที่ตักออกมาละเอียด เนียน และมีลักษณะเป็นมวลเหนียว เมื่อนำไปทำลูกชิ้นจะโคกุกที่เหนียว นุ่ม
29	คำหนังสือ "ขั้นการปั้นลูกชิ้น"	<p>ขั้นตอนที่ 3 ของการทำลูกชิ้นก็คือ การปั้นลูก การปั้นลูกชิ้นมีอยู่ 2 วิธีคือ</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. การปั้นลูกด้วยเครื่องปั้นลูก เครื่องปั้นลูก เป็นเครื่องจักรที่มีราคาแพง จึงนิยมใช้กันในโรงงานอุตสาหกรรมที่มีขนาดใหญ่</li> <li>2. การปั้นลูกด้วยมือ เป็นวิธีที่ง่ายโดยนำส่วนผสมมาบีบเป็นลูก ๆ ตามขนาดที่ต้องการนิยมทำในการทำอุตสาหกรรมขนาดเล็ก หรืออุตสาหกรรมในครัวเรือน การปั้นลูกด้วยมือมี</li> </ol>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับ	ภาพ	คำบรรยาย
		วิธีการคังนี้คือ .-
30	การปั่นลูกค้ายมือ	นำเนื้อที่ผสมเรียบร้อยแล้วมาบีบเป็นลูกกลม ๆ ค้ายมือ แล้วใช้ช้อนคักลงในน้ำอุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส สักครู่ก็คักไปใส่น้ำร้อน 80 องศาเซลเซียส
31	การคักลูกขึ้น	การต้มลูกขึ้นในน้ำร้อน 80 องศาเซลเซียส เพื่อต้มให้ลูกขึ้นเกือบสุก แล้วจึงคักลูกขึ้นไปใส่น้ำเย็น
32	การแช่ลูกขึ้นในน้ำเย็น	หลังจากต้มลูกขึ้นในน้ำร้อน ๕๐ องศาเซลเซียส ลูกขึ้นที่คักขึ้นมาจะร้อนจึงต้องนำไปแช่น้ำเย็นก่อนเพื่อให้ลูกขึ้นเย็นเร็วขึ้น
33	การทำให้ลูกขึ้นสะเด็ดน้ำ	นำลูกขึ้นที่แช่น้ำเสร็จแล้วมาวางบนตะแกรงเพื่อให้ลูกขึ้นสะเด็ดน้ำก่อนนำไปบรรจุเพื่อจำหน่าย
34	ตัวหนังสือ "การบรรจุ"	<u>ขั้นตอนสุดท้าย</u> ของการทำลูกขึ้นคือ ขั้นตอนการบรรจุซึ่งมีวิธีการคังนี้
35	"การบรรจุลูกขึ้นในถุงพลาสติก"	การบรรจุลูกขึ้นเพื่อการจำหน่ายในท้องตลาดที่ถูกต้องลักษณะจะบรรจุในถุงที่ปิดสนิทโดยเก็บไว้ที่อุณหภูมิค่าเพื่อรักษาสภาพไว้ไม่ให้เน่าเสีย หรือสามารถนำไปใช้ได้อีก
36	ตัวหนังสือ "ต้นทุนในการผลิตลูกขึ้น"	ต้นทุนในการผลิตลูกขึ้นทั้งหมดคังนี้ เนื้อหมู 2 กิโลกรัม ราคา 120 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับ	ภาพ	คำบรรยาย
		เครื่องปรุงอื่น ๆ ราคา 10 บาท รวมทั้งสิ้น 130 บาท ไค้ผลผลิตลูกชิ้น 2.5 ก.ล. -ราคาในท้องตลาดราคา ก.ก.ละ 80 บาท ถ้าจำหน่ายไค้ราคา 200 บาท
37	อาหารที่ใช้ลูกชิ้นทำ	ลูกชิ้นสามารถนำมาประกอบอาหารได้ หลายอย่างด้วยกันเช่น ลูกชิ้นปิ้ง ลูกชิ้นทอด และ เป็นส่วนประกอบของกวยเตี๋ยว
38	ตำหนังสี "ส่วสี่"	ขอไค้รับความปรารถนาดีจากผู้จัดทำ ส่วสี่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ภายในเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

### 3.3 กำหนดภาพที่จะถ่าย

1. ภาพ Title และชื่อผู้จัดทำ	1 ภาพ
2. ภาพผลิตภัณฑ์จากสัตว์เล็ก	1 ภาพ
3. ภาพอุปกรณ์ในการทำลูกชิ้น	9 ภาพ
4. ภาพส่วนประกอบในการทำลูกชิ้น	5 ภาพ
5. ภาพแสดงส่วนผสมของลูกชิ้นใหญ่	1 ภาพ
6. ภาพแสดงขั้นตอนการทำลูกชิ้น	1 ภาพ
7. ภาพเนื้อหมู	1 ภาพ
8. ภาพแสดงการเตรียมเนื้อ	4 ภาพ
9. ภาพการใส่ส่วนผสม	2 ภาพ
10. ภาพแสดงการบดผสมให้เป็นเนื้อเดียวกัน	3 ภาพ
11. ภาพแสดงขั้นตอนการทำลูกชิ้น	1 ภาพ
12. ภาพแสดงการปั้นลูกด้วยมือ	1 ภาพ
13. ภาพแสดงการต้มลูกชิ้นในน้ำร้อน	2 ภาพ
14. ภาพแสดงลูกชิ้นในภาคน้ำเย็น	1 ภาพ
15. ภาพการผึ่งลูกชิ้นบนตะแกรง	1 ภาพ
16. ภาพบรรจุลูกชิ้นเพื่อจำหน่าย	1 ภาพ
17. ภาพแสดงต้นทุนในการผลิตลูกชิ้น	1 ภาพ
18. ภาพอาหารที่ใช้ลูกชิ้นทำ	1 ภาพ
19. ภาพสวัสดี	1 ภาพ
รวม	<u>38</u> ภาพ

### 3.4 การดำเนินการผลิตอุปกรณ์

#### 3.4.1 อุปกรณ์ที่ใช้สร้างสื่อผู้ต้น

1. กล้องถ่ายรูปขนาด 35 มม.
2. ฟลิ้มดี
3. ฟลิ้มสไลด์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. เครื่องบันทึกเสียง
5. กระจกใสโรเนียว
6. กระจกโปสเตอร์
7. ตัวอักษรลอก
8. ม้วนเทปเปล่า
9. เครื่องอัดเสียงระบบซินโครไนซ์
10. เครื่องฉายสไลด์

#### 3.4.2 อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำลูกขึ้น

1. เครื่องผสมเนื้อและเครื่องบดเนื้อ
2. เตา
3. ถาดน้ำเย็น
4. ถาดน้ำร้อน
5. ทัพพีโปร่ง
6. ตะแกรง
7. เนื้อหมู
8. เครื่องปรุง
9. น้ำแข็ง
10. ห้องปฏิบัติการของภาคอุตสาหกรรมการเกษตร วิทยาลัยเกษตรกรรม

สุพรรณบุรี อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี

### 3.5 วิธีการดำเนินงาน

1. ศึกษาหลักสูตรวิชาผลิตภัณฑ์สัตว์เล็ก เฉพาะเรื่อง การทำลูกขึ้นในระดับชั้น ปวท. ของวิทยาลัยเกษตรกรรม สังกัดกรมอาชีพศึกษา
2. ปรีกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อชี้แนวทางในการทำลูกขึ้น ทั้งอาจารย์ทางภาค วิชาการและอาจารย์ทางด้านการทำลูกขึ้น
3. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องของทางด้านการทำสไลด์และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการ ทำลูกขึ้นเพื่อใช้เป็นเอกสารอ้างอิง

4. เขียนโครงร่างปัญหาพิเศษและแก้ไขข้อผิดพลาดต่าง ๆ และพิมพ์เพื่อเสนอต่อ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สวจนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า คณะกรรมการเพื่อพิจารณา ไม่วากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. จัดทำสคริปต์คำบรรยายประกอบการทำลูกชิ้นพร้อมทั้งกำหนดภาพที่จะถ่าย
6. ติดต่อสถานที่ที่จะถ่ายทำสไลด์โดยติดต่ออาจารย์ทางอุตสาหกรรมการเกษตรของวิทยาลัยเกษตรกรรมสุพรรณบุรี อำเภอกันชัง จังหวัดสุพรรณบุรี
7. กำหนดการถ่ายภาพสไลด์ตามสคริปต์
8. ลอกอักษรคำบรรยายลงบนภาพสไลด์
9. ถ่ายภาพสไลด์ตามสคริปต์
10. จัดทำคำบรรยายสไลด์ในสคริปต์โดยละเอียด
11. อัดเสียงและทำซินโครไนซ์
12. ทำรูปเล่มปัญหาพิเศษ
13. นำสไลด์ชุดนี้ไปฉายให้อาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ที่มความรู้อาการทำการทำลูกชิ้น
14. ปรับปรุงแก้ไขภาพสไลด์
15. เตรียมอุปกรณ์และเอกสารทุกอย่าง เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาปัญหา-

ก

พิเศษ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

## บทที่ 4

### สรุปผลและข้อ เสนอแนะ

#### 4.1 สรุปผล

จากการทำสไลด์ประกอบเสียง เรื่อง กรรมวิธีการผลิตลูกชิ้นมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นชุดอุปกรณ์ประกอบการสอนในวิชา ผลิตภัณฑ์สัตว์เล็ก ( ทกค. 208 ) ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค ( ปวท. )

วิธีการดำเนินการโดยการศึกษาลูกสูตรและเอกสารที่เกี่ยวข้อง เขียนสคริปท์ กำหนดภาพในการถ่ายทำ กำหนดเวลาและสถานที่ในการทำลูกชิ้น ถ่ายภาพด้วยฟิล์มสี ธรรมดา นำภาพถ่ายลงบนสไลด์ อัดเสียงคำบรรยายและทำทึบโครโมโซม ตรวจสอบคุณภาพ สไลด์และปรับปรุงแก้ไข เสนอการวางแผนการทำสไลด์ต่อคณะกรรมการ

ในการผลิตชุดอุปกรณ์การสอนในวิชา ผลิตภัณฑ์สัตว์เล็กในหัวข้อเรื่อง การทำลูกชิ้น เมนู สไลด์ดำเนินการมาตั้งแต่เริ่มจนกระทั่งสำเร็จผลวางแผนสรุปได้ดังนี้

1. ระยะเวลาในการดำเนินงานตั้งแต่เดือนพฤษภาคม โดยเริ่มตั้งแต่การศึกษาลูกสูตรและเนื้อหาวิชาโดยละเอียดจนกระทั่งสไลด์ชุดนี้เสร็จสิ้นในสัปดาห์สุดท้าย
2. สไลด์ 1 ชุด จำนวน 38 ภาพ
3. เทปบันทึกเสียงแบบทึบโครโมโซม 1 ม้วน
4. สคริปท์คำบรรยาย 1 เล่ม
5. เอกสารปัญหาพิเศษ 3 เล่ม
6. เสียค่าใช้จ่ายรวมทั้งสิ้น 3,900 บาท

#### 4.2 ปัญหาและข้อ เสนอแนะ

จากการทำสไลด์ ประกอบเสียงสำหรับสอนเรื่องกรรมวิธีการผลิตลูกชิ้น ในระหว่างการทำอุปกรณ์ชุดนี้ผู้จัดทำขอสรุปไว้เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงในการทำอุปกรณ์ชุดต่อไปในครั้งอื่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เกี่ยวกับสไลด์ควรมีความรู้ทางด้านการศึกษาและด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีความรู้ของเรื่องที่ทำเป็นอย่างดี เพื่อที่จะได้มีขอบเขตที่แน่นอนที่สุด

2. ผู้ที่จะทำสไลด์ควรมีความรู้ เกี่ยวกับการถ่ายภาพเป็นเบื้องต้นและควรมีอุปกรณ์ ในการถ่ายภาพเป็นของตนเอง เรื่องสักรวมและ ภายในการถ่ายภาพ

3. ในการถ่ายภาพที่ ตอนของการทำผลิตภัณฑ์ต้องมีภาพวางแผนก่อน เพราะถ้า ชัดเจนก่อนใดไปก็จะต้องทำใหม่อีก

4. การทำสไลด์ต้องทำหลายขั้นตอนทำให้เสียค่าใช้จ่ายสูง ผู้จัดทำควรมีเงินพอ สำหรับไวเสมอ

5. การทำสไลด์ควรมีลักษณะของการทำงานเป็นขั้นตอน ชัดเจนและมีความรับผิดชอบ

6. จากการทดสอบสไลด์ชุดนี้สามารถนำไปใช้สอนวิชา ผลิตภัณฑ์สัตว์เล็ก หรือใช้ ในการอบรมอาชีพ ทั้งส่วนใหญ่เกือบทุกวิทยาลัยเกษตรกรรมของกรมอาชีพศึกษาที่ยังไม่ดีเรื่อง มีอาหารที่ทันสมัยและสามารถผลิตอาหารได้ ดังนั้นจึงควรนำสไลด์ชุดนี้มาใช้ในการเรียนการสอนทำให้เขาใจในเนื้อหาได้เร็วและสามารถจดจำได้นาน

7. ในการทำลูกชิ้นจะต้องมีความละเอียดในการเตรียมส่วนผสม ถ้าเตรียมผิด สูตรจะทำให้ส่วนผสมไม่เหนียวนุ่ม

8. การปั้นลูกชิ้นต้องอาศัยความชำนาญ ทำให้การปั้นลูกชิ้นได้อย่างรวดเร็วและ ได้ลูกชิ้นที่มีลักษณะเรียบและกลม

9. ลูกชิ้นไม่เหนียว นุ่ม เนื่องจากใส่แป้งแข็งมากเกินไป โดยที่ไม่ได้ใส่แป้งสาลีส่วน ที่กำหนด ทำให้เนื้อที่ผสมเหลวเกินไป เมื่อเรานำไปปั้นลูกชิ้นได้ยาก

10. ในการบดเนื้อหมู ต้องตรงกับเวลาที่กำหนด ไม่ควรบดหมูในเครื่องบดหมูเวลา ที่เกินหรือนานเกินไปก็จะได้ จะทำให้ส่วนผสมไม่เหนียวเหนียวตามที่เรารองการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

## บรรณานุกรม

1. ชม ภูมิภาค 2524 เทคโนโลยีการศึกษา 3,000 เล่ม พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ: ประสานมิตร.
2. ชัยณรงค์ คันธพินิต 2525 วิทยาศาสตร์เนื้อสัตว์ 15,000 เล่ม ภาควิชาสัตวบาล
3. ไชยยศ เรืองสุวรรณ 2526 การบริหารสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา 2,000 เล่ม
4. เพรงค์ สมพงษ์ 2530 สื่อเพื่องานส่งเสริมเผยแพร่ 1,500 เล่ม กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
5. นฤคม บุญหลง 2521 เนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์ 1,100 เล่ม ภาควิชาพัฒนาผลิตภัณฑ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
6. เขียวลักษณ์ สุรพันธ์พิษฐ มพพ. เนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์ 2,100 เล่ม กรุงเทพฯ: ภาควิชาอุตสาหกรรมการเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
7. วารินทร์ รัตมีพรหม 2527 สไลด์ประกอบเสียงคู่มือการวางแผนและการนำเสนอ 2,000 เล่ม ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
8. วาสนา ชาวหา 2524 เทคโนโลยีการศึกษา 2,500 เล่ม กรุงเทพฯ: อักษรสยามการพิมพ์.
9. ศุภนิธ ชุ่มสาย 2524 ผลิตภัณฑ์สัตว์ 3,000 เล่ม แผนกวิชาสัตวบาล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
10. เสาวลักษณ์ ผ่องลำเจียก "เทคนิคในการทำผลิตภัณฑ์จากเนื้อสุกร" สุกรสาส์น ปีที่ 12 เล่ม 48 (เมษายน - มิถุนายน 2529) : หน้า 58-66
11. สมชาย แยมพัฒน์ 2519 "การศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ของนักเรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ 3 จากการใช้สไลด์ประกอบเสียงบรรยาย และเสียงดนตรี" ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

12. อาชีวศึกษา, กรม 2529 คู่มือการเรียนการสอนผลิตภัณฑ์สัตว์เล็ก 3,000 เล่ม  
กรุงเทพฯ: ครุสภาลาดพร้าว.



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้